

**Veri tabanlarının yasal olarak korunmasına dair
11 Mart 1996 tarihli
96/9/AT sayılı AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEYİ DİREKTİFİ**

AVRUPA PARLAMENTOSU VE AVRUPA BİRLİĞİ
KONSEYİ,

Avrupa Topluluğu'nu kuran Antlaşma'yı ve özellikle de bu Antlaşmanın 57(2), 66 ve 100a Maddelerini göz önünde tutarak,

Komisyon önerisini göz önünde tutarak ⁽¹⁾,

Ekonomik ve Sosyal Komitenin görüşünü göz önünde tutarak ⁽²⁾,

Antlaşmanın 189b Maddesinde belirtilen usule uygun hareket ederek⁽³⁾,

- (1) Bütün Üye Devletlerde veri tabanları, mevcut mevzuatla halen yeterli şekilde korunmadığından; böyle bir korumanın, mevcut olduğu durumda, farklı nitelikleri bulunduğundan;
- (2) Üye Devletlerin mevzuatları tarafından sağlanan veri tabanlarının yasal korunmasındaki bu tür farklılıkların, veri tabanlarına ilişkin olarak iç pazarın işleyişi üzerinde ve özellikle gerçek ve tüzel kişilerin, Topluluk'un tümünde uyumlaştırılmış yasal düzenlemeler çerçevesinde, çevrimiçi (on-line) veri tabanı mal ve hizmetlerini temin etme özgürlükleri üzerinde doğrudan olumsuz etkileri olduğundan; Üye Devletler bu alanda yeni mevzuatlar getirdikçe, bu tür farklılıkların daha fazla belirgin hale gelebileceğinden ve bu durumun gittikçe artan uluslararası bir boyut kazandığından;
- (3) İç pazarın işleyişini veya Topluluk içindeki bilgi pazarının gelişimini menfi olarak etkilemeyen farklılıkların ortadan kaldırılması veya ortaya çıkmalarının engellenmesi gerekmezken, iç pazarın işleyişini bozan mevcut farklılıkların ortadan kaldırılması ve yeni farklılıkların doğmasının engellenmesi gerektiğinden;
- (4) Veri tabanlarının telif haklarının korunması Üye Devletlerde mevzuata veya içtihat hukukuna göre

değişen şekillerde mevcut olduğundan ve şayet korumanın kapsam ve koşullarına ilişkin olarak mevzuattaki farklılıklar Üye Devletler arasında kalırsa, bu tür uyumlaştırılmamış fikri mülkiyet haklarının, malların ve hizmetlerin Topluluk içinde serbest dolaşımını engelleyici bir etkisi olabileceğinden;

- (5) Telif hakkı, veri tabanlarını oluşturan eser sahipleri için münhasır hakkın uygun bir biçimi olmaya devam ettiğinden;
- (6) Uyumlaştırılmış haksız rekabet mevzuatı veya içtihat hukuku sisteminin yokluğunda, bir veri tabanı içeriğinin yetkisiz olarak çıkartılmasını ve/veya yeniden kullanılmasını engellemek için ilave olarak farklı tedbirler gerektiğinden;
- (7) Veri tabanlarının oluşturulması önemli insani, teknik ve mali kaynakların yatırımını gerektirirken; bunların bağımsız olarak tasarlanması için gereken masrafların küçük bir kısmı ile kopya edilebilir veya erişilebilir olduğundan;
- (8) Veri tabanlarının içeriğinin yetkisiz olarak çıkarılması ve/veya yeniden kullanılması, ciddi ekonomik ve teknik sonuçlar doğurabileceğinden;
- (9) Veri tabanları Topluluk içindeki bilgi pazarının gelişiminde hayati bir araç olduğundan; ve de pek çok diğer alanda da faydalı olacağından;
- (10) Ticaretin ve sanayinin bütün sektörlerinde yıllık olarak üretilen ve işlenen bilginin miktarında Topluluk ve dünya çapındaki üstel büyüme, ileri bilgi işlem sistemlerine bütün Üye Devletlerde yatırım yapılmasını gerektirdiğinden;
- (11) Halihazırda hem Üye Devletlerin arasında hem de Topluluk ile dünyanın en büyük veri tabanı üreticisi üçüncü ülkeler arasında, veri tabanı sektöründeki yatırımların seviyesinde büyük bir dengesizlik bulunduğundan;
- (12) Veri tabanı üreticileri haklarının korunmasına dair istikrarlı ve tek tip bir yasal koruma rejimi ortaya konmadıkça, modern bilgi depolama ve işleme sistemlerine Topluluk içinde böyle bir yatırım gerçekleştirilmeyeceğinden;
- (13) İşbu Direktif elektronik, elektromanyetik veya elektro-optik veya analog işlemlerin de dahil olduğu yöntemlerle düzenlenen, saklanan ve

⁽¹⁾ RG No C 156, 23. 6. 1992, s. 4 ve RG No C 308, 15. 11. 1993, s. 1.

⁽²⁾ RG No C 19, 25. 1. 1993, s. 3.

⁽³⁾ Avrupa Parlamentosunun 23 Haziran 1993 tarihli görüşü (RG No C 194, 19. 7. 1993, s. 144), Konsey'in 10 Temmuz 1995 tarihli Ortak Pozisyonu (RG No C 288, 30. 10. 1995, s. 14). 14 Aralık 1995 tarihli Avrupa Parlamentosu Kararı (RG No C 17, 22. 1. 1996) ve 26 Şubat 1996 tarihli Konsey Kararı.

- erişilen, bazen "derlemeler" olarak adlandırılan koleksiyonları koruduğundan;
- (14) Bu Direktif kapsamındaki korumanın, elektronik olmayan veri tabanlarını kapsayacak şekilde genişletilmesi gerektiğinden;
- (15) Bir veri tabanının telif hakkı ile korunup korunmayacağını belirlemek için kullanılan kriterler, veri tabanının içeriğinin seçimi veya düzenlenmesinin eser sahibinin kendi entelektüel oluşumu olduğu gerçeğine göre tarif edilmesi gerektiğinden; bu tür korumanın veri tabanının yapısını kapsamaması gerektiğinden;
- (16) Eser sahibinin kendi entelektüel oluşumu anlamındaki özgünlük dışındaki hiçbir kriterin, veri tabanının telif hakkı ile korunmasına uygunluğunu saptamak için kullanılmaması gerektiğinden ve özellikle hiçbir estetik veya niteleyici kriterin uygulanmaması gerektiğinden;
- (17) "Veri tabanı" teriminin; eserlerin edebi, sanatsal, müzikal veya diğer koleksiyonlarını veya metinler, ses, görüntüler, sayılar, unsur ve veriler gibi diğer malzemelerin koleksiyonlarını içerdiğinin anlaşılması gerektiğinden; bağımsız çalışmaları, verileri veya sistematik veya metodik olarak düzenlenebilen ve münferit olarak erişilebilen diğer malzemeleri kapsamaması gerektiğinden; bu durum, bir kayıdın veya görsel-işitsel, sinematografik, edebi veya müziksel bir çalışmanın, işbu Direktifin kapsamı içine girmediği anlamına geldiğinden;
- (18) Bu Direktif, eser sahiplerinin çalışmalarının bir veri tabanı içine dahil edilmesine müsaade edip etmeyeceklerine veya ne şekilde müsaade edeceklerine, özellikle de verilen yetkinin münhasır olup olmadığına karar verme özgürlüklerine hâle getirmediğinden; veri tabanlarının sui generis hak ile korunması, içeriklerin üzerindeki mevcut haklara hâle getirmeyeceğinden; ve özellikle bir eser sahibinin veya bağlantılı bir hakkı elinde bulduran kimsenin çalışmalarından bazılarının münhasır olmayan bir anlaşmaya göre bir veri tabanına dahil edilmesine müsaade ettiği durumlarda, bu çalışmaların veya konunun veri tabanından çıkarılmaması veya bu çerçevede yeniden kullanılmaması şartıyla, üçüncü şahıs bu şekilde davranmaktan alıkoyacak şekilde veri tabanının yapımcısının sui generis hakkının uygulanmasına gerek olmadan ve yazarın veya bağlantılı hakkı elinde bulduran kimseden talep edilen rızaya bağlı olarak, üçüncü bir şahıs bu çalışmalardan veya konudan faydalanabileceğinden;
- (19) Müzik icralarının bir CD üzerine muhtelif kayıtlarının derlemesi, hem bir derleme olarak telif hakkı koruması koşullarını yerine getirmediği için hem de sui generis hak kapsamında geçerli olacak seviyedeki önemli bir yatırımı temsil etmediği için, kural olarak işbu Direktifin kapsamına girmediğinden;
- (20) İşbu Direktif kapsamındaki koruma, sözlük ve fihrist sistemleri gibi, belirli veri tabanlarının işlemesi veya bu veri tabanlarına danışılması için gerekli olan malzemelere de uygulanabileceğinden;
- (21) İşbu Direktif'te sağlanan koruma; eserlerin, verilerin veya diğer malzemelerin sistematik veya metodik olarak düzenlendiği veri tabanlarına ilişkin olduğundan; bu malzemelerin fiziksel olarak düzenli bir şekilde saklanmış olmaları gerekli olmadığından;
- (22) İşbu Direktif'in anlamı içindeki elektronik veri tabanları, CD-ROM ve CD-i gibi aygıtları da içerebileceğinden;
- (23) "Veri Tabanı" teriminin; bir veri tabanının yapılmasında veya işletilmesinde kullanılan ve 14 Mayıs 1991 tarihli ve 91/250/AET sayılı bilgisayar programlarının yasal korunmasına dair Konsey Direktifi ile korunan bilgisayar programlarını kapsayacak şekilde kabul edilmemesi gerektiğinden⁽¹⁾;
- (24) Telif hakkı ve bağlantılı haklar alanında veri tabanlarının kiralanmaları ve ödünç verilmeleri, 19 Kasım 1992 tarihli ve 92/100/AET sayılı kiralama hakkına ve ödünç verme hakkına ve fikri mülkiyet alanındaki telif hakkı ve bağlantılı haklara dair Konsey Direktifi ile münhasıran düzenlenmiş olduğundan⁽²⁾;
- (25) Telif hakkı ifadesi zaten, 29 Ekim 1993 tarihli ve 93/98/AET sayılı telif hakkının ve bağlantılı hakların korunması süresini uyumlaştıran Konsey Direktifi ile düzenlenmiş olduğundan⁽³⁾;
- (26) Bir veri tabanı içine alınmış, telif hakkı ile korunan çalışmalar ve ilgili haklar ile korunan konular, yine de ilgili münhasır haklar ile korunmaya devam ettiğinden ve hakkı elinde bulduran kimsenin veya tasarruf yetkisi sahibi halefinin izni olmaksızın veri tabanının içine dahil edilemeyeceğinden veya oradan çıkarılamayacağından;
- (27) Bu suretle bir veri tabanı içine dahil edilmiş olan bu tür çalışmalarda telif hakkı ve ilgili konudaki ilgili haklar, hiçbir şekilde bir veri tabanının içindeki çalışmaların veya konunun seçilmesine veya düzenlenmesine ilişkin olan ayrı bir hakkın mevcudiyeti ile etkilenmeyeceğinden;

(1) RG No L 122, 17. 5. 1991, s. 42. En son 93/98/AET sayılı Direktif ile tadil edilmiş olan Direktif (RG No L 290, 24. 11. 1993, s. 9).

(2) RG No L 346, 27. 11. 1992, s. 61.

(3) RG No L 290, 24. 11. 1993, s. 9.

- (28) Veri tabanını oluşturan gerçek kişinin manevi hakları eser sahibine ait olduğundan ve Üye Devletlerin mevzuatlarına ve Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesine göre icra edilmeleri gerektiğinden; bu tür manevi haklar bu Direktifin kapsamı dışında kaldığından;
- (29) Çalışanlar tarafından oluşturulan veri tabanlarına uygulanan düzenlemeler Üye Devletlerin takdirine bırakıldığından; bundan dolayı, bu Direktifteki hiç bir şey, bir çalışanın vazifesini ifa ederken veya iş vereninin talimatlarını yerine getirirken bir veri tabanı oluşturması halinde, sözleşmede aksi belirtilmedikçe, işverenin bu şekilde oluşturulan veri tabanındaki bütün mali hakları kullanmaya münhasıran yetkili olmasını Üye Devletlerin kendi mevzuatlarında şart koşmasını engellemediğinden,
- (30) Eser sahibinin münhasır hakları, eserinden ne şekilde ve kim tarafından yararlanılacağını belirleme ve özellikle eserinin yetkili olmayan şahıslara dağıtımını kontrol etme hakkını içermesi gerektiğinden;
- (31) Veri tabanlarının telif hakkı koruması, veri tabanlarının, kopyalarının dağıtılmasından başka yollarla kullanıma sunulmasını da kapsadığından;
- (32) Üye Devletlerin, işbu Direktif tarafından ortaya konduğu gibi, kısıtlamalara tabi olan bu tür fiiller için, kendi ulusal hükümlerinin en azından maddeten eşdeğer olmalarını temin etmeleri gerektiğinden;
- (33) Dağıtım hakkının tüketilmesi sorusu, hizmetlerin temin edilmesi alanına giren çevrimiçi veri tabanlarında ortaya çıkmadığından; bu durum, hak sahibinin rızası ile böyle bir hizmetin kullanıcısının yaptığı bu tür bir veri tabanının maddi bir kopyasına ilişkin olarak da geçerli olduğundan; fikri mülkiyetin maddesel bir ortamın, yani bir mal kaleminin, içine dahil edildiği CD-ROM veya CD-i'den farklı olarak, her çevrimiçi hizmet aslında, telif hakkının böyle öngördüğü yerlerde yetki alınmasına tabi olması gereken bir fiil olduğundan;
- (34) Bununla birlikte, ister çevrimiçi hizmet ile ister diğer dağıtım vasıtaları ile olsun, hak sahibini veri tabanının bir kopyasını bir kullanıcıya kullanırmaya karar verdiğinde, bu tür bir erişim ve kullanım aksi takdirde kısıtlanmış olan fiillerin yapılmasını gerektirse bile, bu yasal kullanıcı hakkı elinde bulunduran ile yapılan anlaşmada belirlenen maksatlar için ve belirlenen yöntemlerle veri tabanına erişmeye ve veri tabanını kullanmaya mecbur olduğundan;
- (35) İşbu Direktif ile kapsam içine alındığı şekliyle, telif hakkının sadece bir veri tabanı içeriğinin seçilmesine veya düzenlemelerine uygulandığı gerçeğini dikkate alarak, kısıtlanmış fiillere ait istisnaların bir listesinin tanzim edilmesi gerektiğinden; Üye Devletlere belli durumlarda bu tür istisnaları sağlamaları seçeneğinin verilmesi gerektiğinden; bununla beraber, bu seçeneğin, Bern Sözleşmesine uygun olarak ve istisnaların veri tabanının yapısı ile bağlantılı olduğu ölçüde uygulanması gerektiğinden; bazı Üye Devletlerin basına veya kayıt cihazına konan vergiler hakkındaki ulusal mevzuatları kapsamındaki hükümleri ilgilendiren, özel kullanım istisnaları ile özel maksatlarla çoğaltma istisnaları arasındaki ayrımın yapılması gerektiğinden;
- (36) Bu Direktifin anlamı içindeki "bilimsel araştırma" terimi, hem fen hem de sosyal bilimlere kapsadığından;
- (37) Bern Sözleşmesinin 10 (1) Maddesi bu Direktif ile etkilenmediğinden;
- (38) Dijital kayıt teknolojisinin artan kullanımı, veri tabanı yapımcısını, aynı içerikte bir veri tabanı üretmek için yapımcının veri tabanının içeriklerinin yapımcının izni olmaksızın, ve aslında veri tabanı düzenlemesindeki herhangi bir telif hakkını ihlal etmeyen, kopyalanması ve elektronik olarak yeniden düzenlenmesi riskine maruz bıraktığından;
- (39) Bir veri tabanı içeriğinin orijinal seçimi veya düzenlenmesindeki telif hakkını koruma amacına ilaveten, işbu Direktif, bir veri tabanının tamamını veya önemli kısımlarını bir kullanıcının veya bir rakibin belli hareketlerine karşı koruyarak, içeriklerin elde edilmesine ve biriktirilmesine yapılan mali ve mesleki yatırımın sonuçlarının yanlış tahsis edilmesine karşı veri tabanları yapımcılarının pozisyonlarını korumaya gayret ettiğinden;
- (40) Bu sui generis hakkın hedefi, hakkın sınırlı süresi içinde, bir veri tabanı içeriğinin elde edilmesine, doğrulanmasına veya sunulmasına yapılan herhangi bir yatırımın korunmasını temin etmek olduğundan; bu tür yatırım mali kaynakların kullanılmasına ve/veya zamanın, çabanın ve enerjinin harcanmasına dayandığından;
- (41) Sui generis hakkın hedefi, bir veri tabanı yapımcısına bu veri tabanı içeriklerinin tamamının veya önemli bir kısmının yetkisiz olarak çıkarılmasını ve/veya yeniden kullanılmasını

- engelleme seçeneğini vermek olduğundan; bir veri tabanının yapımcısı, yatırım inisiyatifini ve riskini alan şahıs olduğundan; bu durum, taşeronları özellikle yapımcının tanımının dışında tuttuğundan;
- (42) Yetkisiz çıkarılmayı ve/veya yeniden kullanmayı engelleme özel hakkı, meşru haklarının ötesine giden ve böylelikle yatırıma zarar veren, kullanıcı fiilleri ile alakalı olduğundan; içeriklerin tamamının veya önemli bir kısmının çıkarılmasını ve/veya yeniden kullanılmasını yasaklama hakkı sadece parazit olarak rekabet eden ürünün imalatına değil, niteliksel veya niceliksel yönden değerlendirildiğinde aynı zamanda hareketleri ile yatırıma önemli derecede zarar veren herhangi bir kullanıcıya da ilişkin olduğundan;
- (43) Çevrimiçi iletim durumunda, yeniden kullanımı yasaklama hakkı, veri tabanını veya hakkı elinde bulunduranın rızası ile iletimin muhatabı tarafından yapılan maddi bir kopyasının veya kopyasının bir kısmına ilişkin olarak, tüketilmediğinden;
- (44) Bir veri tabanının içeriğinin ekranda gösteriminin, bu tür içeriğin bütün veya önemli bir kısmının sürekli veya geçici olarak bir başka ortama aktarılmasını gerektirmesi halinde, bu fiilin, hakkı elinde bulunduranın yetki vermesine tabi olması gerektiğinden;
- (45) Yetkisiz olarak çıkarımı ve/veya yeniden kullanımı engelleme hakkı, telif hakkı korunmasının genişletilmesinin hiç bir şekilde salt gerçekleri veya verileri de kapsayacak şekilde genişletilmesini oluşturmazken;
- (46) Çalışmaların, verilerin veya bir veri tabanındaki malzemelerin tamamının veya önemli bir kısmının yetkisiz olarak çıkarılmasını ve/veya yeniden kullanılmasını engelleme hakkının mevcudiyetinin, çalışmalarda, verilerde veya malzemelerin kendisinde yeni bir hakkın oluşmasına sebep olmaması gerektiğinden;
- (47) Bilgi ürünlerini ve hizmetleri temin edenler arasındaki rekabetin yararı açısından, sui generis hak ile korumanın, özellikle bir fikri, belgesel, teknik, ekonomik veya ticari katma değeri olan yeni ürün ve hizmetlerin oluşturulması ve dağıtılması ile ilgili olarak hakim durumun kötüye kullanılmasını kolaylaştırmaya neden olmaması gerektiğinden; bundan dolayı, işbu Direktifin hükümleri, Topluluk veya ulusal rekabet kurallarının uygulamasına halel getirmeyeceğinden;
- (48) Bu veri tabanı yapımcısının emeğinin karşılığının verilmesini garanti altına amacıyla veri tabanları korunmasının uygun ve tek tip bir seviyede olmasını sağlamak olan bu Direktifin hedefi, Avrupa Parlamentosu'nun ve Konseyin 24 Ekim 1995 tarihli ve 95/46/AT sayılı şahsi verilerin işlenmesi ile ilgili olarak bireylerin korunması ve bu tür bilgilerin serbest dolaşımı hakkındaki Direktifinin⁽¹⁾ hedefinden farklı olduğundan; Avrupa Parlamentosu'nun ve Konseyin Direktifi'nin söz konusu amacı, temel hakları özellikle de İnsan Haklarının ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Avrupa Sözleşmesi'nin 8. Maddesinde tanınan kişisel gizlilik hakkını korumak için tasarlanmış olan uyumlu kurallar çerçevesinde kişisel verilerin serbest dolaşımını garanti etmek olduğundan; işbu Direktifin hükümleri, verilerin korunması mevzuatına halel getirmediğinden
- (49) Bir veri tabanının tamamen veya önemli bir kısmının çıkarılmasını ve/veya yeniden kullanımını engelleme hakkına rağmen, veri tabanı yapımcısının veya telif hakkını elinde bulunduranın, veri tabanının yasal bir kullanıcının önemsiz kısımları çıkarılmasını ve yeniden kullanılmasını engelleyemeyeceğinin belirtilmesi gerektiğinden; ancak, söz konusu kullanıcı, ne sui generis hakkı elinde bulunduranın ne de telif hakkını veya benzeri bir hakkı elinde bulunduranın yasal menfaatlerine, veri tabanındaki çalışmalarla veya konuya ilişkin olarak makul olmayan bir şekilde zarar vermemesi gerektiğinden;
- (50) Çıkarımın kişisel maksatlar, öğretim veya bilimsel araştırma maksatları için olması durumunda veya çıkarımın ve/veya yeniden kullanımın kamu güvenliği menfaatleri veya idari veya hukuki maksatlar için yürütüldüğü durumlarda, Üye Devletlere, veri tabanı içeriklerinin önemli bir kısmının yetkisiz olarak çıkarılmasını ve/veya yeniden kullanılmasını engelleme hakkına istisnalar temin etme seçeneği verilmesi gerektiğinden; bu tür işlemlerin veri tabanını kullanan yapımcının münhasır haklarına zarar vermemesi ve amaçlarının ticari olmaması gerektiğinden;
- (51) Öğretim veya bilimsel araştırma maksatlarıyla gösterilmesi için, veri tabanının yasal bir kullanıcılarına içeriklerin önemli bir kısmını çıkartmasına müsaade etme seçeneğinden faydalanan Üye Devletler, bu müsaadeyi eğitim veya bilimsel araştırmanın belli kategorileri ile sınırlayabileceklerinden;
- (52) İşbu Direktifte sağlanan sui generis hak ile karşılaştırılabilir bir hak sağlayan özel kuralları olan Üye Devletlerin, yeni bir hakkı ilgilendirdiği

⁽¹⁾ RG No L 281, 23. 11. 1995, s. 31.

sürece, geleneksel olarak bu tür kurallarla belirlenmiş olan istisnaları saklı tutmalarına müsaade edilmesi gerektiğinden;

- (53) Bir veri tabanı yapımının tamamlandığı tarihi kanıtlama yükü, veri tabanının yapımcısına ait olduğundan;
- (54) Bir veri tabanına ait içeriklerin ciddi ölçüdeki tadilatının önemli yeni bir yatırım olarak görülmesi sonucunu çıkartmak için gerekli olan kriterlerin mevcut olduğunun kanıtlanması yükü, bu tür bir yatırımdan doğan veri tabanının yapımcısına ait olduğundan;
- (55) Yeni bir koruma süresi içeren önemli yeni bir yatırım, veri tabanı içeriklerinin esaslı bir tahkikini bünyesinde bulundurabileceğinden;
- (56) Bir veri tabanı ile ilgili olarak yetkisiz bir çıkarılmayı ve/veya yeniden kullanımı engelleme hakkının, üçüncü ülkelerin vatandaşları olan veya orada sürekli ikamet edenler tarafından yapılan veri tabanlarına veya Antlaşmanın anlamı çerçevesinde, bu tür üçüncü ülkelerin bir Üye Devletin vatandaşı veya sürekli ikametgahı Toplum toprakları içinde olan şahıslar tarafından yapılan veri tabanlarına benzer bir koruma sunmaları halinde, bir Üye Devletin içinde yerleşik olmayan tüzel kişiler şahıslar tarafından yapılan veri tabanlarına uygulanması gerektiğinden;
- (57) Telif hakkı veya diğer hakların ihlal edilmesine ait Üye Devletlerin kanuni mevzuatları kapsamında sağlanan kanuni yollara ilaveten, Üye Devletler bir veri tabanına ait içeriklerin yetkili olmaksızın çıkarılması ve/veya yeniden kullanılmasına karşı uygun çareleri sağlamak zorunda olduğundan;
- (58) Telif hakkı vasıtası ile işbu Direktif kapsamında, veri tabanının yapısına ve sui generis hak kapsamında yetkisiz çıkarılmaya ve/veya yeniden kullanıma karşı bu veri tabanının içeriğine sağlanan korumaya ilaveten, veri tabanı mal ve hizmetlerinin temin edilmesi ile ilgili Üye Devletlerdeki diğer yasal hükümler uygulanmaya devam ettiğinden;
- (59) İşbu Direktif, bir Üye Devletin görsel-ışitsel programların yayınlanmasına ilişkin mevzuatında tanınan her türlü kuralın, görsel-ışitsel çalışmalardan oluşan veri tabanlarına uygulanmasına zarar vermediğinden;
- (60) Bazı Üye Devletler halihazırda, işbu Direktifte ortaya konan telif hakkının korunması hakkını elde etmeye ilişkin kriterleri yerine getirmeyen veri tabanlarını, telif hakkı düzenlemeleri kapsamında koruduğundan; ilgili veri tabanları, işbu Direktifte ortaya konan hak kapsamında, içeriklerinin yetkisiz olarak çıkarılmasının ve/veya yeniden kullanılmasının

engellenmesine ilişkin korunmaya uygun olsalar bile, bu hak kapsamındaki koruma süresi, halen yürürlükte olan ulusal düzenlemeler kapsamında yararlanılardan oldukça daha kısa olduğundan; bir veri tabanının telif hakkı vasıtası ile korunup korunmayacağını tayin etmek için kullanılan kriterlerin uyumlaştırılmasının, halen ilgili telif hakkını elinde bulunduranlar tarafından yararlanılan koruma süresini kısaltıcı bir etkisi olmayabileceğinden; bu amaçla, bir deragasyonun ortaya konması gerektiğinden; bu tür bir deragasyonun etkilerinin ilgili Üye Devletlerin toprakları ile sınırlanması zorunlu olduğundan;

İŞBU TÜZÜĞÜ KABUL ETMİŞTİRLER:

BÖLÜM I

KAPSAM

Madde 1

Kapsam

1. İşbu Direktif, herhangi bir biçimdeki veri tabanlarının yasal olarak korunması ile ilgilidir.
2. İşbu Direktifin amacı doğrultusunda, 'veri tabanı' sistematik veya metodik bir şekilde hazırlanmış, elektronik veya başka yollardan bireyler tarafından ulaşılabilecek bağımsız çalışmalar, verileri veya diğer materyaller anlamına gelir.
3. İşbu Direktif altında koruma, elektronik yollar vasıtasıyla erişilebilen veri tabanlarının yapımında veya işletilmesinde kullanılan bilgisayar programlarına uygulanmaz.

Madde 2

Kapsama ilişkin sınırlamalar

İşbu Direktif, aşağıdaki konularla ilgili Toplum hükümlerine halel getirmeden uygulanır:

- (a) bilgisayar programlarının hukuken korunması;
- (b) fikri haklar alanında telif hakları ile ilgili kiralama hakkı, ödünç verme hakkı ve belirli haklar;
- (c) telif hakkının ve belli ilgili hakların korunma süresi.

BÖLÜM II

TELİF HAKKI**Madde 3****Korumanın konusu**

1. İşbu Direktife uygun olarak, içeriklerinin seçilişi veya hazırlanışı nedeniyle eser sahibinin kendi entelektüel oluşumunu meydana getiren veri tabanları, telif hakkı ile korunur. Sözü geçen koruma için veri tabanlarının uygunluklarının belirlenmesinde başka hiçbir kriter uygulanmaz.
2. İşbu Direktif tarafından sağlanan veri tabanı telif hakkı koruması, içerikleri kapsayacak kadar genişletilmez ve bu içeriklerin içerdiği haklara da hanel getirmez.

Madde 4**Veri tabanı eser sahipliği**

1. Veri tabanının eser sahibi, tabanı oluşturan gerçek kişi veya gerçek kişiler grubudur, veya Üye Devletlerin mevzuatının izin verdiği durumlarda, mevzuat tarafından hak sahibi olarak tayin edilen tüzel kişidir.
2. Kolektif çalışmaların bir Üye Devletin mevzuatı tarafından tanındığı durumlarda, ekonomik haklar, telif hakkını elinde bulunduran kişiye ait olur.
3. Bir veri tabanının, bir grup gerçek kişi tarafından müşterek olarak hazırlanmış olduğu durumlarda, münhasır haklara müşterek sahip olunur.

Madde 5**Kısıtlanan fiiller**

Telif hakkı ile korunabilir olan veri tabanın ifade şekli bakımından, veri tabanının eser sahibi aşağıdakileri gerçekleştirmek veya gerçekleştirilmesine yetki vermek için münhasır hakka sahip olacaktır:

- (a) herhangi bir vasıtayla veya şekilde, geçici veya kalıcı olarak tümünün veya bir kısmının çoğaltılması;
- (b) çeviri, uyarılama, düzenleme ve diğer değişiklikler;
- (c) veri tabanının veya nüshaların kamuya herhangi bir şekilde dağıtılması. Veri tabanının bir nüshasının hak sahibi tarafından veya onun rızası ile Topluluk içerisindeki ilk satışı, hak sahibinin Topluluk içerisinde bu nüshanın yeniden satışı üzerindeki haklarını tüketir;
- (d) kamuya açık herhangi bir bildirim, sunum veya temsil;
- (e) (b)'de sözü geçen fiillerin sonuçlarının kamuya açık olarak çoğaltılması, dağıtımı, bildirilmesi, sunulması veya temsili.

Madde 6**Kısıtlanan fiillerin istisnaları**

1. Yasal kullanıcı tarafından veri tabanının içeriğine erişim veya veri tabanının normal kullanımı amaçlarıyla, veri tabanının veya onun kopyasının yasal kullanıcısının 5. Maddede sıralanmış olan fiillerden herhangi birini yapması, veri tabanı eser sahibinin yetki vermesini gerektirmez. Bu hüküm, yasal kullanıcının veri tabanının yalnızca bir kısmını kullanma hakkı olduğu durumlarda uygulanır.
2. Üye Devletler, aşağıda belirtilen durumlarda, 5. Maddede belirtilen hakları kısıtlama imkanına sahiptir:
  - (a) elektronik olmayan bir veri tabanının şahsi amaç için çoğaltılması durumunda;
  - (b) kaynağın belirtilmesi kaydıyla ve hedeflenen ticari olmayan amaç ile haklı gerekçeleri belirtildiği kadarıyla, yalnızca eğitim amaçlı gösterim ve bilimsel araştırma amaçlı kullanım durumlarında;
  - (c) kamu güvenliği amaçları ile veya idari veya adli bir usul amacı ile kullanıldığı durumlarda;
  - (d) (a), (b) ve (c) noktalarına hanel gelmeden, ulusal kanunlar tarafından geleneksel olarak izin verilen diğer telif hakkı istisnalarının bulunduğu durumlar.
3. Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesi'ne uygun olarak bu Maddenin yorumu, uygulamasının, hak sahibinin yasal menfaatlerine makul olmayan ölçüde zarar verecek veya veri tabanından normal faydalanmayla çelişki yaratacak şekilde kullanılmasına izin verecek şekilde yapılamaz.

BÖLÜM III**SUI GENERIS HAK****Madde 7****Korumanın konusu**

1. Üye Devletler, veri tabanının içeriğinin nicel ve/veya niteliksel olarak tümünün veya önemli bir kısmının çıkarılmasını ve/veya yeniden kullanılmasını engelleyebilmek amacıyla içeriğin oluşturulmasına, doğrulanmasına veya sunumuna önemli derecede nicel ve/veya niteliksel yatırım yapıldığını, veri tabanının yapımcısına gösteren bir hak sağlamak durumundadırlar.
2. Bu Bölümün amaçları doğrultusunda:
  - (a) 'çıkarmak' bir veri tabanının içeriğinin herhangi bir vasıtayla veya herhangi bir şekilde, tümünün veya

önemli bir kısmının daimi veya geçici olarak başka bir ortama aktarılması anlamına gelir;

(b) 'yeniden kullanım', nüsha dağıtım, kiralama, sanal ortam veya diğer çeşit iletişim vasıtaları ile veri tabanının içeriğinin tümünün veya önemli bir kısmının kamuya sunulması anlamına gelir. Veri tabanının bir nüshasının hak sahibi tarafından veya rızası ile Topluluk içerisindeki ilk satışı, hak sahibinin Topluluk içerisinde bu nüshanın yeniden satışı üzerindeki haklarını tüketir;

Kamuya ödünç verme, çıkarma veya yeniden kullanım eylemi değildir.

3. 1. fıkrada sözü geçen hak, sözleşme lisansı altında devredilebilir, tahsis edilebilir veya verilebilir.

4. 1. fıkrada sağlanan hak, sözü geçen veri tabanının telif hakkı veya diğer haklar ile korunmasının uygunluğuna bakmaksızın uygulanacaktır. Ayrıca bu hak, sözü geçen veri tabanının içeriğinin telif hakkı veya diğer haklar ile korunmasının uygunluğuna bakmaksızın uygulanacaktır. Veri tabanlarının 1. fıkrada sağlanan hak altında korunması, veri tabanlarının içerikleri ile ilişkili hakları ihlal etmeyecek şekilde olacaktır.

5. Tekrarlanan veya sistematik olarak yapılan çıkarmalar ve/veya veri tabanının bazı bölümlerinin yeniden kullanılması gibi, veri tabanından normal faydalanmayla uyumsuzluk ve veri tabanının yapımıcısının yasal menfaatlerine makul olmayan ölçüde zarar veren fiillere izin verilmez.

Madde 8

Yasal kullanıcıların hak ve sorumlulukları

1. Herhangi bir yöntemle kamuya sunulmuş olan veri tabanının yapımıcısı, veri tabanının yasal kullanıcısının içeriklerin bazı kısımlarını herhangi bir amaç için nicel veya niteliksel değerlendirmelerle çıkarma yapmasını veya yeniden kullanmasını engelleyemez. Bu Fıkra, yasal kullanıcının, veri tabanının yalnızca bir kısmını çıkarma yapma veya yeniden kullanma hakkı olduğu durumlarda uygulanabilir.

2. Herhangi bir yöntemle kamuya sunulmuş olan veri tabanının yasal kullanıcısı, veri tabanından normal faydalanmayla uyumsuzluk içeren veya veri tabanının yapımıcısının yasal menfaatlerine makul olmayan ölçüde zarar veren fiiller ifa edemez.

3. Herhangi bir yöntemle kamuya sunulmuş olan veri tabanının yasal kullanıcısı, veri tabanında bulunan içerik veya konu bakımından, telif hakkı veya bağlantılı hak sahibinin menfaatlerine zarar veren davranışlarda bulunamaz.

Madde 9

Sui generis hakkın istisnaları

Üye Devletler, herhangi bir usulle kamuya sunulmuş olan veri tabanının yasal kullanıcılarının, aşağıdaki durumlarda, veri tabanını yapan kimsenin onayını almaksızın, veri tabanının önemli miktardaki içeriğinden çıkarımlar yapabileceklerini veya bazı bölümlerini yeniden kullanabileceklerini belirtebilirler:

(a) elektronik olmayan bir veri tabanından özel amaçlar için çıkarma yapılması durumunda;

(b) kaynağın belirtilmesi kaydıyla ve hedeflenen ticari olmayan amaç ile haklı gerekçeleri belirtildiği kadarıyla, yalnızca eğitim amaçlı gösterim veya bilimsel araştırma amaçlı çıkarma yapılması durumunda;

(c) kamu güvenliği amaçları ile veya idari veya adli bir usul amacı ile çıkarım ve/veya yeniden kullanım yapılan durumlarda.

Madde 10

Korumanın süresi

1. 7. Maddede sağlanan hak, veri tabanının yapımının tamamlandığı gün itibariyle uygulamaya konur. Tamamlanan tarihi takip eden yılın Ocak ayının birinci gününden itibaren on beş sene sonra süresi dolar.

2. Bir veri tabanının, 1. fıkrada belirtilen sürenin sona ermesinden önce herhangi bir usulle kamuya sunulmuş olması durumunda, o hakkın sağladığı koruma süresi, veri tabanının kamuya ilk sunulduğu tarihi takip eden yılın Ocak ayının birinci gününden itibaren on beş sene sonra dolar.

3. Veri tabanının içeriğinde yapılan, nicel veya niteliksel olarak değerlendirilen, ardışık eklemeler, çıkarmalar, veya değişiklikler de içeren ve veri tabanının nicel ve niteliksel olarak değerlendirilmesi sonucu yeni bir yatırım olarak görülmesi sonucunu doğuran büyük çapta herhangi bir değişiklik, bu yatırımdan doğan yeni veri tabanını kendi koruma koşullarına hak kazandırtacaktır.

Madde 11

Sui generis hak uyarınca kapsamı korumanın yararları

1. 7. Maddede sağlanan hak, yapımıcıları veya hak sahibi, bir Üye Devlet vatandaşı olan veya daimi ikametgahı Topluluk sınırları içerisinde bulunan veri tabanlarına uygulanır.

2. 1. Fıkra aynı zamanda bir Üye Devletin yasaları doğrultusunda kurulan şirketlerin, kayıtlı bürolarının, merkezi idarelerinin, veya en büyük işletme noktalarının Topluluk sınırları dahilinde olduğu durumlarda uygulanabilir; ancak, böyle bir şirketin yalnızca kayıtlı bürolarının Topluluk sınırları dahilinde bulunduğu

durumlarda, şirketin faaliyetlerinin gerçekten ve sürekli olarak bir Üye Devletin ekonomisine bağlı olması gerekir.

3. 7. Maddede sağlanan hakkı, üçüncü devletlerde yapılan ve 1. ve 2. fıkradaki hükümlerin haricinde kalan veri tabanları için genişleten sözleşmeler, Konsey'in, Komisyon'un tasarısı üzerine vereceği kararla akdedilecektir. Bu yöntemin sonucu olarak veri tabanlarını kapsayacak şekilde genişletilen koruma süresi, 10. Madde gereğince mevcut olandan fazla olmaz.

BÖLÜM IV

ORTAK HÜKÜMLER

Madde 12

Çareler

Üye Devletler, işbu Direktifte öngörülen hakların ihlal edilmesine ilişkin uygun çareler temin eder.

Madde 13

Diğer kanuni hükümlerin devamlı uygulanması

İşbu Direktif, özellikle telif hakkı, telif hakkına bağlı haklar, veya verilerle ilgili diğer hak veya sorumluluklar, veri tabanına dahil edilmiş çalışmalar ve diğer materyaller, patent hakları, ticari markalar, tasarım hakları, ulusal hazinelerin korunması, kısıtlayıcı uygulamalar ve haksız rekabet yasaları, ticari sırlar, güvenlik, gizlilik, verilerin korunması ve gizliliği, kamu belgelerine erişilebilirlik ve sözleşme hukukuna ilişkin olan hükümlere hanel getirmez.

Madde 14

Zamanla uygulama

1. İşbu Direktif gereğince sağlanan telif hakkı koruması, Madde 16 (1) de bahsedilen tarihten önce oluşturulan, o tarihte, işbu Direktifte belirtilen veri tabanlarının telif hakkı korunmasına ilişkin şartlarını yerine getirmiş olan veri tabanları için de sunulur.

2. Bir Üye Devletteki bu direktifin yayımlandığı tarihte telif hakkı düzenlemeleri kapsamında korunan bir veri tabanının, Madde 3 (1) de belirtilen telif hakkının korunması için olan uygunluk kriterlerini yerine getirememesi durumunda, 1. fıkraya rağmen, işbu Direktif, söz konusu Üye Devlette o düzenlemeler kapsamında temin edilen korumanın kalan süresinde herhangi bir kısaltılmaya sebep olmayacaktır.

3. 7. Maddede adı geçen hakkın korunmasına ilişkin olarak işbu Direktifin hükümleri gereğince sağlanan koruma, Madde 16 (1) de bahsedilen tarihten en fazla on beş sene önce oluşturulmuş olan ve o tarihte 7. Maddede belirtilen şartları yerine getirmiş olan veri tabanları için de geçerli olur.

4. 1. ve 3. fıkralarda sağlanan koruma, söz konusu fıkralarda bahsedilen tarihten önce edinilen haklara ve sonuçlanan eylemelere hanel getirmez.

5. 16 (1) Maddede sözü geçen tarihten en fazla on beş sene önce tamamlanmış olan bir veri tabanı söz konusu olduğunda, 7. Maddede belirtilen hak ile korumanın süresi, o tarihi takip eden Ocak ayının birinci gününden itibaren on beş sene sonra sona erer.

Madde 15

Belli hükümlerin bağlayıcı niteliği

6 (1) ve 8. Maddelere aykırı olan herhangi bir sözleşmeye ait hüküm, geçersiz olur.

Madde 16

Nihai Hükümler

1. Üye Devletler, işbu Direktif'e uymak için gerekli olan bütün kanun, tüzük ve idari hükümleri uygulamaları 1 Ocak 1998 tarihinden önce yürürlüğe sokarlar.

Üye Devletler bu hükümleri kabul ettikleri zaman, bu Direktif'e atıfta bulunurlar veya bu hükümlere, resmi olarak yayımlanmaları sırasında, böyle bir atıf eklenir. Böyle bir atfın yapılma yöntemleri, Üye Devletler tarafından belirlenir.

2. Üye Devletler, işbu Direktif ile düzenlenen alanda kabul ettikleri yerel kanun hükümlerinin metnini Komisyon'a tebliğ ederler.

3. En geç 1. fıkrada belirtilen tarihten sonraki üçüncü yılın bitiminden sonra olmamak üzere ve müteakip üç yılda bir Komisyon, Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye bu Direktifin uygulanması hakkında bir rapor sunar. Söz konusu rapor, Üye Devletler tarafından sağlanan belli bilgiler çerçevesinde, 8. ve 9. Maddeleri de içerecek şekilde özellikle nevi şahsına münhasır hakkın uygulamalarını inceler ve bu hakkın uygulanmasının, uygun önlemlerin alınmasını haklı çıkaracak olan, gönüllü olmayan lisans düzenlemelerinin yapılması da dahil, hakim bir durumun kötüye kullanılmasına veya serbest rekabete diğer şekildeki bir müdahaleye sebep olup olmadığını teyit eder. Gerekli olduğu durumlarda, Komisyon, veri tabanları alanındaki gelişmelere göre işbu Direktifin ayarlanması için teklifler sunar.

Madde 17

İşbu Direktif, Üye Devletlere yöneliktir.

Strasburg, 11 Mart 1996.

Avrupa Parlamentosu adına
Başkan
K. HÄNSCH

Konsey adına
Başkan
L. DINI